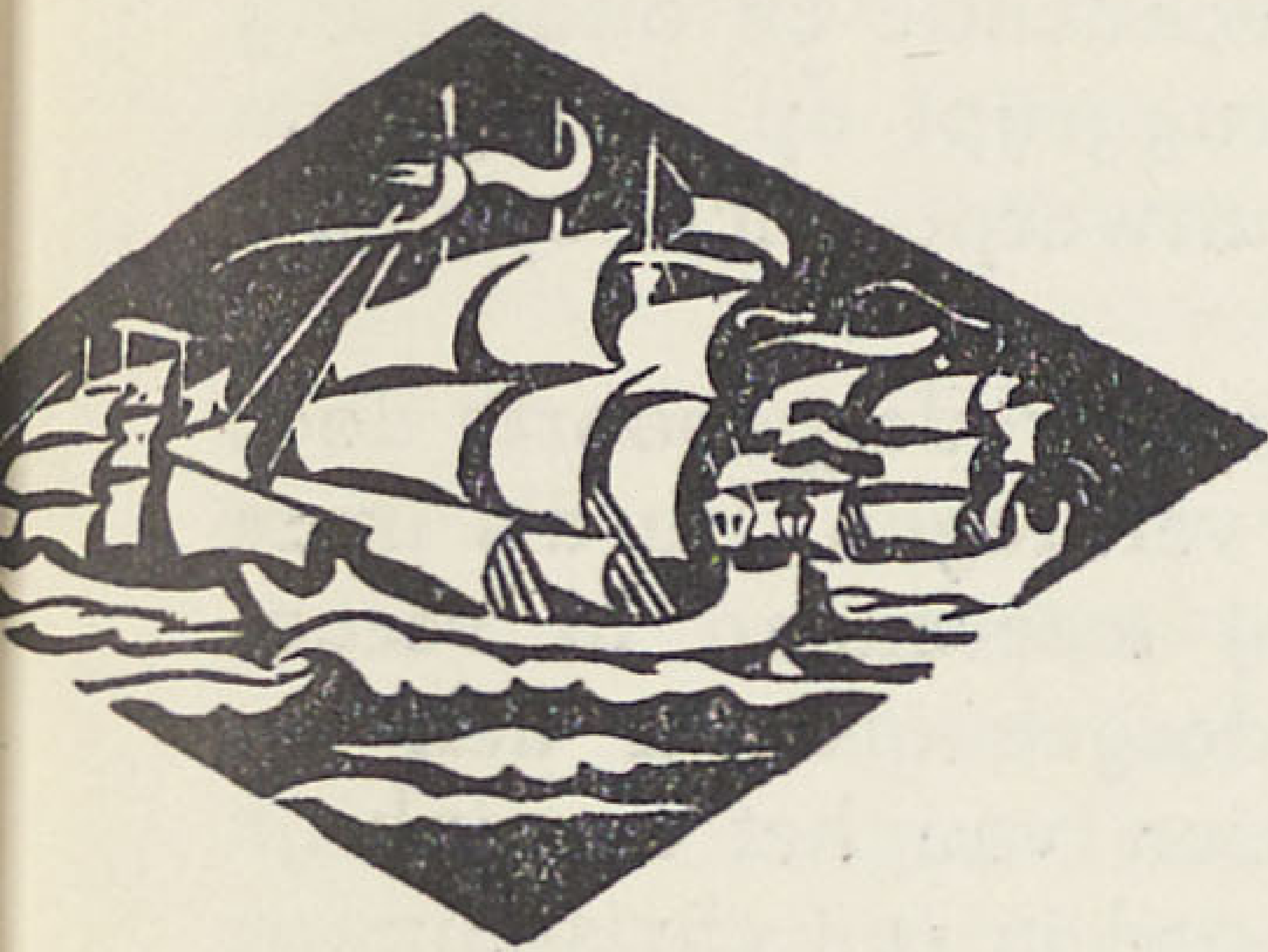
2e JAARGANG No. 5 15 NOV. 1937

ONTWAKEND VOLK

MAANDBLAD TOT
VORMING VAN DEN NEDERLANDSCHEN GEEST

SECRETARIAAT: MALIEBAAN 35, UTRECHT
UITGAVE: NENASU — POSTBUS 2 — LEIDEN
ABONNEMENT: f 1.50 PER JAAR (f 0.75 PER HALF JAAR)
POSTGIRO 207915 (TEN NAME VAN „VOLK EN VADERLAND")

Niets zij ons te veel

Dietschland, niets zij ons te veel
voor uw roem, die elk van ons draagt;
geen zucht en geen klacht zij uw deel
in den arbeid, dien gij van ons vraagt.

Onze wilskracht zij u gewijd,
onze arbeid, trouw en bedacht,
onze offers en onze strijd...
UW glorie zij onze kracht.

ROB LELSING.

Wedergeboorte

Het is in Nationaal-Socialistischen kring gebruikelijk om te spreken van ontwaking, opstanding, wedergeboorte van het volk. Men bedoelt daarmede het „wonder" aan te duiden, dat een volk dat geestelijk, sociaal en staatkundig alle verschijnselen van decadentie en ondergang vertoonde, zich weer als volk bewust wordt, teruggrijpt op zijn groote nationale traditiën, de machten van afbraak uitwerpt, zich opnieuw bezint op zijn bestemming en roeping.

Nu hebben deze woorden ontwaking, opstanding, wedergeboorte door het christelijk geloof een zeer bepaalden inhoud verkregen. En als ik ze gebruikte in nationaal-socialistischen zin, is mij meermalen in vergaderingen verweten dat dit misleidend is. Wedergeboorte in den zin van den Bijbel heeft altijd betrekking op het zien van het Koninkrijk Gods (Joh. III 3). Met dien inhoud heeft het woord in een christennatie burgerrecht verkregen. Gebruikt men het nu in nationaal-socialistischen zin, dan brengt men zijn gehoor op een dwaalspoor, misschien wel met de achterbaksche bedoeling om op het christelijk gemoed te werken en zieltjes te winnen, om een nationaal-socialistische lading te dekken met een christelijke vlag: aldus de gedachtengang van den opponent.

Een theologisch geschoold tegenstander zal deze tegenwerping aldus formuleeren: de nationaal-socialistische waarden behooren tot het rijk der schepping, en de woorden ontwaking, wedergeboorte, opstanding, tot het rijk der herschepping door Christus: ge wilt een nationaal-socialistischen staat of samenleving toch niet tot het koninkrijk der hemelen bevorderen. Of — zoo gaat hij wellicht verder — wilt ge u er misschien op beroepen dat deze woorden ook in niet-christelijke godsdiensten kracht deden? Welnu, zeg dan onomwonden, dat ge voor uw nationaal-socialisme van de christelijke religie afziet, en óf een algemeene religieusiteit, of wellicht zelfs een „nieuw-heidendom" voorstaat en propageert.

Wij doen goed ons van deze tegenwerping niet met een Jantje van Leiden af te maken, maar haar ernst en goed recht ten volle te erkennen. Indien men b.v. zou antwoorden: wij weten heel goed, dat wij deze woorden figuurlijk gebruiken; in het Nationaal-Socialisme gaat het om het aardsche, tijdelijke dingen, en voor zijne verschijnselen gebruiken we nu, om die verschijnselen te typeeren, woorden, die eigenlijk thuisbehooren op het terrein der hemelsche en eeuwige dingen, dan zou de tegenstander het volste recht hebben om te antwoorden: dat is ongeoorloofd; men mag het lagere niet omschrijven en verduidelijken met gelijkenissen aan een hoogere wereld ontleend; slechts het omgekeerde heeft zin, en is psychologisch en ethisch te rechtvaardigen; wie het

eeuwige exploiteert als gelijkenis voor het lagere, saeculariseert het eeuwige en vergoddelijkt het menschelijke; het is niets anders dan schepselvergoding. En ik maak me sterk, dat menig orthodox-christelijk Nationaal Socialist nu zal zeggen: de man heeft gelijk; laten we deze woorden niet meer gebruiken. Ontwaking gaat nog. Dat is een natuurlijk verschijnsel. Maar opstanding en wedergeboorte zijn bovennatuurlijke mysteriën: laten we die woorden door andere vervangen. De „algemeene" en de „bijzondere" genade — zoo zal iemand het uitdrukken, die uit de school van Kuyper komt — moeten onderscheiden blijven. —
Laat mij nu zeggen, waarom ik het gebruik dezer woorden zou willen handhaven.

De groote vraag, waarop het aankomt is: hoe ziet ge de verhouding van schepping en herschepping?
Er zijn vier mogelijkheden.
Er is allereerst het geloof in evolutie. De volmaking voltrekt zich als een natuurlijk proces van ontwikkeling van het lagere tot het hoogere. Een nieuwe mensch en een nieuwe wereld ontwikkelt zich met vallen en opstaan uit den mensch en de wereld, die wij kennen, als de uitkomst van de uiteindelijke doorwerking van goddelijke scheppingsordinantiën. Slechts zij opgemerkt, dat dan toch eigenlijk de woorden herschepping, opstanding, wedergeboorte hun zin verloren hebben.

Er is vervolgens het geloof in volgorde. Er is eerst de schepping met hare scheppingsordinantiën, dan de zonde en de zondeval, daarna de verlossing en de opstanding. Wie die volgorde heeft doorgemaakt, is wedergeboren. De algemeene genade is in die schepping werkzaam, opdat zij een zoo ruim mogelijk voorportaal worde voor de hemelsche toekomst. Daartoe houdt God haar in stand en geeft haar vooralsnog in Zijne lankmoedigheid niet over aan het verderf, waarvoor zij rijpt. Daartoe laat God die schepping de merkteekenen behouden van hare oorspronkelijke bestemming, ja bewaart ze met zorgvuldige goedheid. Tot deze merkteekenen behooren ook de „deugden der heidenen". In den dienst dezer lankmoedigheid Gods heeft de wedergeborene zijne roeping, allereerst der betrachting van, en der gehoorzaamheid aan de goddelijke natuurwetten.

Er is ten derde naast deze betrekkelijk optimistische een pessimistische geloofshouding. Zij aarzelt niet de schepping ook zonde te noemen (niet alleen zondig maar zondè). Deze schepping is bestemd voor den chaos, en bij de wederkomst van Christus zal dit oordeel voltrokken worden. En dat oordeel voltrekt zich dagelijks bij de wedergeboorte. De wedergeborene weet niet meer van scheppingsordinantiën als openbaringen van Gods wil. Hij weet nog slechts van de openbaring in en door Christus en van de nieuwe wetten van het Koninkrijk Gods. De herschepping vernietigt de schepping. Hij is aan haar gestorven en zij aan hem. Het is de roeping der kerk constant „critisch" te staan tegenover alles was tot de orde der natuur en der schepping behoort, of dit nu een sovjet-staat, of een rooversstaat, of een nationaal-socialistische staat is. En een c„hristelijke staat" is hem een lappendeken, meer parlementair uitgedrukt: een contradictio in terminis, en een poging om de radicaal-critische spits van het oordeel Gods af te slijpen. Eén ding moet gezegd: hoogmoed en farizeïsme zijn hem vreemd. Hij weet zich „in hetzelfde oordeel". Dit is het slechts wat hem van de „wereld" onderscheidt, dat hij hiervan weet

èn van het goddelijk genadewonder der nieuwe schepping, die zijn deel is door het geloof.

Er is echter nog een vierde mogelijkheid. De erkentenis van de onverklaarbare macht der zonde en het geloof in het zondeoverwinnende werk van Christus doen ons gewagen van een heilshistorie met hare volgorde van schepping, zondeval, herschepping. Op dezelfde wijze en vanuit hetzelfde gezichtspunt leert artikel 2 der Gereformeerde Geloofsbelijdenis, dat God door twee middelen gekend wordt: „ten eerste, door de schepping, onderhouding en regeering der geheele wereld; overmits dezelve voor onze oogen is als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen, groote en kleine, gelijk als letteren zijn, die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen; ...ten tweede, geeft Hij zichzelven ons nog klaarder en volkomener te kennen door Zijn heilig en goddelijk Woord." Men zal o.a. uit den Duitschen kerkstrijd weten, dat de mannen van de derde mogelijkheid tegen dit artikel dan ook hunne gravamina inbrengen: in schepping en historie is geen openbaring Gods, alleen in de Heilige Schrift. — Er is echter naast dit nog een ander gezichtspunt. Van daaruit erkennen wij, dat wat God is, Hij van eeuwigheid is, en dat de liefde Gods de scheppende oorsprong en de dragende grond aller dingen is. Wij mogen ons — het zij met eerbied gezegd — God niet voorstellen, als eerst scheppende, om dan als een mensch, door onverwachte coincidenten met de handen in het haar zittende, iets nieuws te bedenken. Wat God schept is àf, en daarom houdt Hij het in stand door oordeel en verlossing. De scheppende en herscheppende kracht Gods zijn één kracht. En wilt ge van volgorde spreken, dan zoudt ge moeten zeggen, dat de scheppingsordinantiën vastliggen in de Liefde Gods in Christus geopenbaard; en dat wij niet in plaats van — dan zouden wij de historie en haar gangen te kort doen — maar naast artikel 2 der Ger. Gel. Belijdenis een artikel zouden kunnen zetten, dat wij Gods stem in natuur en historie pas klaar en volkomen verstaan door Zijn heilig en goddelijk Woord. Zoodra de scheppingsverwoestende en de scheppingsordinantiën ontwrichtende macht der zonde inzet wordt in de éene liefde Gods, die de oorsprong aller dingen is, het verlossing- en vernieuwings-motief actief: God laat niet varen de werken Zijner handen.

Maar dan valt ook die klove tusschen natuurrijk en genaderijk, tusschen schepping en herschepping, tusschen historie en heilshistorie weg, zooals de tweede en derde mogelijkheid die stelden. En als God dan opstaat om in het leven van een volk Zijne scheppingsordinantiën te handhaven en de machten van duisternis en afbraak te keeren, dan spreken wij met volle vrijmoedigheid van wedergeboorte en opstanding. Want dan weten wij voor dat wonder in de historie van een volk geen andere verklaring en geen anderen grond dan de Liefde Gods in en door Christus geopenbaard; geopenbaard in den tweeërlei zin van tot stand gebracht en bekend gemaakt. En omgekeerd: omdat wij er geen andere verklaring en geen anderen grond voor vinden kunnen, daarom noemen wij het een wonder en wijzen zoodoende de eerste mogelijkheid af. En alle wonderen Gods zijn ten slotte één wonder, van hetwelk het centrum, het brandpunt Christus is.

B.

Voorwerp of organisme

Uit boek en blad, radio, bioscoop en gesprek stroomen meeningen, gezichtspunten en opvattingen op ons af, in verwarrende veelheid. Het leven stort op ons toe, dagelijks en van uur tot uur. In dien chaos van meeningen en indrukken staan wij als boomen in den storm. Wij kunnen alleen overeind blijven staan, indien wij vastgeworteld zijn.

Waar vinden wij houvast?

De boom, die met zijn wortels diep in de aarde staat, is niet te vergelijken met de telefoonpaal, die in den grond gezet is. Zoo'n telefoonpaal is wel oorspronkelijk een boom geweest, maar hij is ontdaan van zijn takken en wortels; hij is uit de aarde gelicht, waaruit hij gegroeid was. Hij is een voorwerp geworden in plaats van het organisme, dat hij vroeger als boom was. Een voorwerp kan men verplaatsen; men kan het voor velerlei doeleinden gebruiken; men kan het naar verkiezing rood of geel schilderen; maar hoe men het ook opsiert, het blijft dood. Het Leven is er uit geweken; het organisme is vernield; het organisch levensverband verbroken.

Zijn wij voorwerp of organisme?

Het antwoord is duidelijk: wij zijn organisme. Maar dan wil dat ook zeggen, dat ook wij onze levenswortels hebben en onzen levensgrond, waarin wij wortelen, waaruit wij niet kunnen worden losgemaakt, zonder dat wij tot levensloos voorwerp worden.

Als volk en als enkeling kunnen wij onszelf zien als voorwerpen, zooals een kind een boom als voorwerp ziet. Maar het kind, dat buiten op groeit, weet al spoedig uit zichzelf, dat een boom iets anders is dan een telefoonpaal en zoo weten ook wij van onszelf, dat wij geen voorwerpen zijn. Zoo wij slechts met ons eigen levensbewustzijn te rade gaan en onze intuitie niet laten vertroebelen door allerlei stelsels en theorieën, dan weten wij, dat ook een volk een organisme is. Wij weten dan, dat wij als enkeling wortelen in ons geslacht en dat het geslacht wortelt in het volk. De wortels van het volk liggen dieper; om deze waar te nemen, moeten wij verder teruggaan in den keten der geslachten.

Wij zouden als enkelingen gelooven kunnen, dat wij geheel op ons zelf stonden, indien wij niet onze ouders en grootouders kenden en van hen wellicht over hun ouders of grootouders gehoord hadden. De geslachtskunde („genealogie"), door de liberale wetenschap als geschiedkundige hulpwetenschap beschouwd, is voor onze organische wereldbeschouwing eigenlijk de grondslag der geschiedenis. De groote geschiedenis, die der volken, wordt gemaakt door de geslachten en hun enkelingen. Een Willem van Oranje, een de Ruyter zijn niet te denken zonder de

duizenden voorouders, die hun vooraf gingen en wier bloed in hen voortleefde.

Zegt ons dus de geschiedenis, wat ons bloed beleefde, de rassenkunde zegt ons, wie wij zijn. Zij laat ons langs wetenschappelijken weg zien, hetgeen wij door de stem des bloeds alreeds wisten en vormt de wetenschappelijke uitdrukking onzer innerlijke wetenschap. Geschiedenis en rassenkunde samen geven ons het beeld der organische werkelijkheid, waarin en waaruit wij leven.

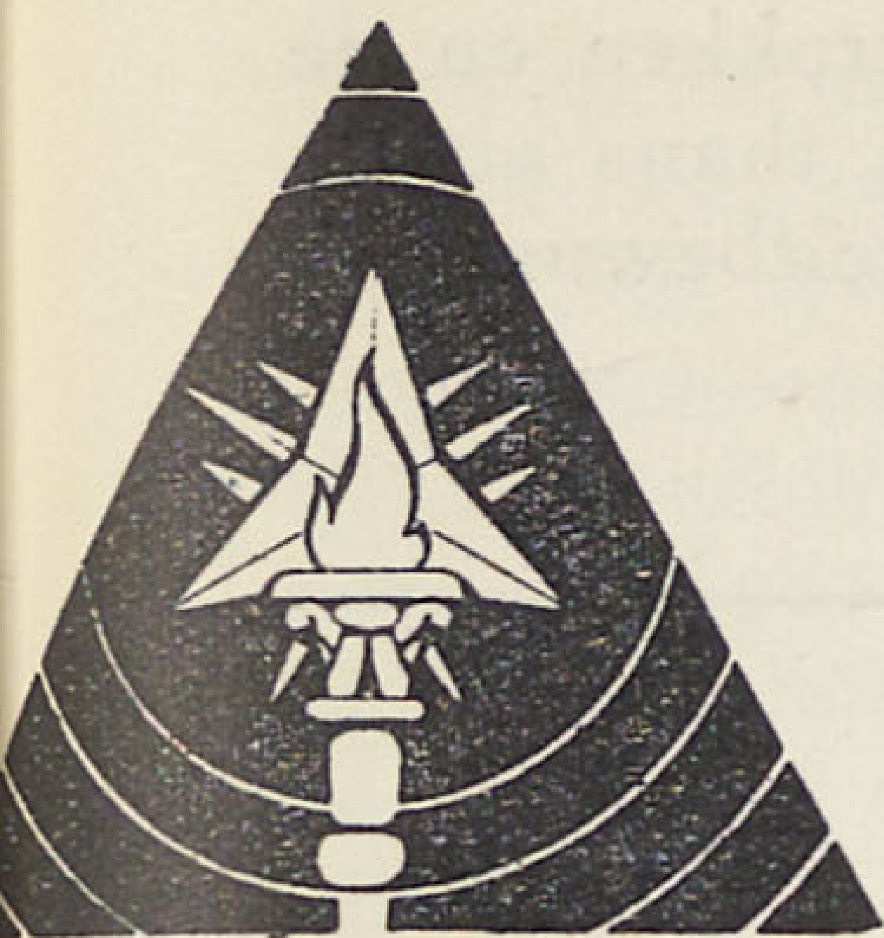
Tegenover de harde werkelijkheid van ras en geschiedenis vallen alle theorieën en stelsels in scherven. Alle ideologieën zijn hersenschimmen, zoo zij met deze werkelijkheid in strijd zijn.

De „vrijheid" en „gelijkheid" van het liberalisme behooren tot de hersenschimmen. Zij zijn in strijd met de beperkingen, die ras en geschiedenis ons opleggen. Daarom ook blijkt er van de „broederschap" niets terecht te komen. Wij mogen al blij zijn, indien er kameraadschap heerscht onder hen, wier vrijheid en gelijkheid ongeveer dezelfde is.

Ras en werkelijkheid vormen een beperking, gezien van het standpunt der denkbeeldige „vrijheid". Zij zijn de natuur, waar wij als menschen niet buiten kunnen treden. Het geeft niet, of wij smadelijk over „rassentheorieën" praten, zooals sommigen thans doen, daarmede trachtende een werkelijkheid weg te praten, die in de kraam van hun stelsel of theorie niet past. Wij zouden even goed met een spottenden lach over „zwaartekrachttheorieën" kunnen spreken. De zwaartekracht trekt zich daarvan niets aan. Zij werkt en beheerscht ook onze bewegingen. Zoo ook kunnen degenen, die om hun stelsel of theorie overeind te houden, met ras en geschiedenis spotten, zich niet onttrekken aan de werking daarvan. Hun tegenstand beteekent een vernielend ingrijpen in de natuur. Willen zij met geweld van boomen telefoonpalen maken, laten zij dan weten, dat zij het leven vernielen, dat zij niets dan dood hout over zullen houden.

Wij kunnen niet buiten de natuur treden, zonder onszelf te vernietigen. Ras en erfelijkheid vormen organische beperkingen, natuurwetten, waaraan wij onderworpen zijn. Maar gelijk wij geleerd hebben andere natuurkrachten te onderwerpen, zoodra wij ze kenden, kunnen wij ook deze natuurwetten beheerschen. Begrijpen wij eenmaal, hoe zij werken en wat hun heilzame strekking is, dan zijn wij in staat ze bewust in acht te nemen, gelijk vroegere geslachten dat als bij ingeving deden. Dan zien wij ras en erfelijkheid niet langer als beperking, maar als taak en roeping. Wij weten, wat God van ons wil en volgen de orde.

Het bewustzijn der organische orde is voor ons, wat voor den boom zijn wortels in de aarde zijn. Deze organische orde is onze levensgrond. Hoe dieper ons bewustzijn daarvan is, hoe dieper wij dus wortelen, hoe vaster wij staan in den storm van meeningen en gebeurtenissen van den dag.

Nationaal-Socialisme en Cultuur

III. „Internationalisme".

Wij gaan voort met onze tegenoverstellingen, maar willen er allereerst op wijzen, dat het woord „Internationaal" meestal een verkeerden inhoud krijgt. Wanneer wij van inter-nationaal spreken, dan moeten er nationaliteiten zijn, terwijl het woord gewoonlijk in een beteekenis gebruikt wordt, die de grenzen der nationaliteiten zooveel mogelijk opheft. Beter zou het derhalve zijn om b.v. van cosmopolitisme te spreken. De moderne mensch denkt „internationaal" en noemt een nationale instelling in vragen die kultuur betreffen chauvinisme. Wij doen dat niet, wij leggen den klemtoon op het nationale in alle dingen en deze houding is nieuw, of neen, niet nieuw, maar vernieuwing. Want het is een terugvinden op den weg dien wij kwijt waren en waar wij op het gevoel af weer naar terug willen, omdat wij zien, hoe de weg van het modernisme ten verderve voert.

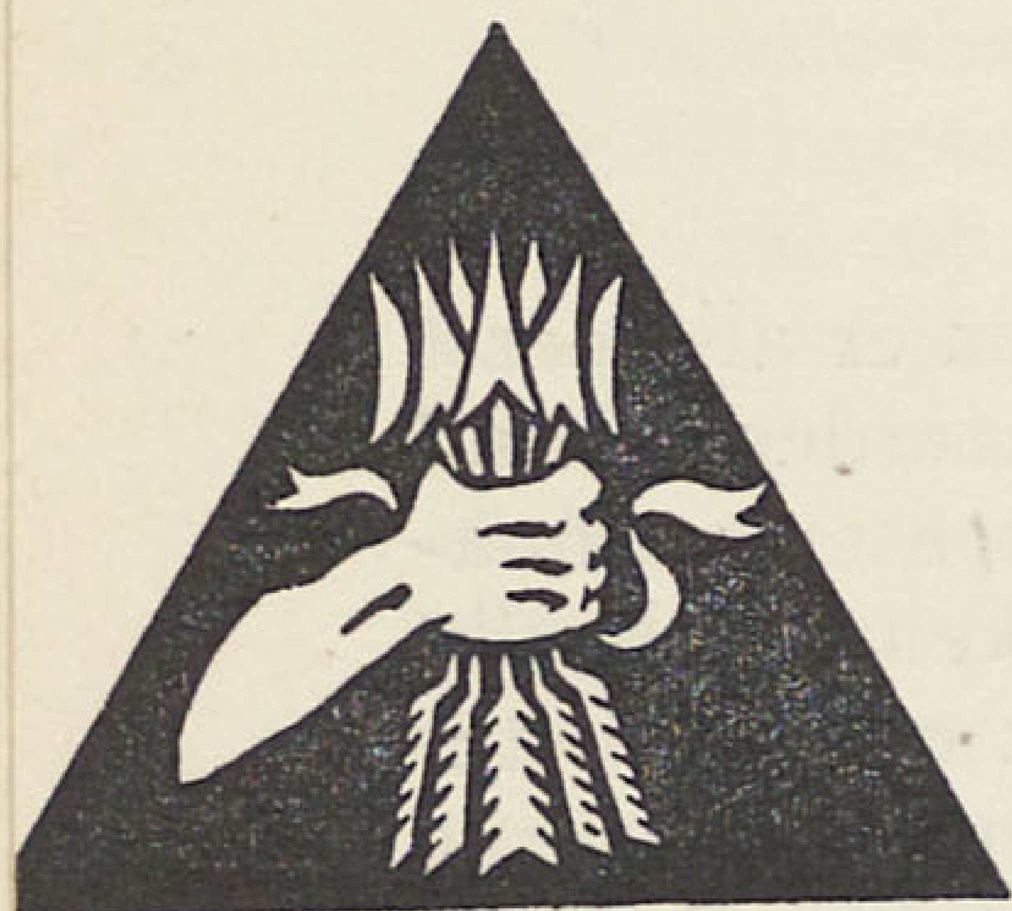
Wij spraken tot nu toe van „nationaliteit" en van „nationaal", doch er is een ander woord, schooner, krachtiger, minder versleten, dat zich beter eigent voor den nieuw gevonden — hervonden — inhoud, en dat is **volk en volksch.** Daarom stellen wij thans tegenover elkaar:

internationalisme (cosmopolitisme) } volksch.

Wie een oor voor de taal heeft, zal dadelijk het verschil hooren tusschen natie en volk, en tusschen nationaal en volksch. Natie is abstract, maar wanneer ik volk zeg, dan zie ik de menschen van mijn volk voor mij, dan zie ik mijn „volksgenooten". Toch willen wij beide woorden gebruiken, echter voor verschillende begrippen: tot het volk rekenen wij allen, die door afstamming tot dezelfde kultuurgemeenschap behooren; tot de natie zij, die Nederlanders van nationaliteit zijn. Dan behoort, om een voorbeeld te noemen, Mannheimer thans tot de Nederlandsche natie, maar niet tot het volk en zijn de Vlamingen, die een andere nationaliteit hebben toch een deel van het Nederlandsche volk, dat een kultuur- en bloedsgemeenschap vormt.

En dan is nationaal meer staatkunde, en volksch meer cultureel. De natie heeft zichtbare grenspalen, het volk niet. Of iemand de Nederlandsche nationaliteit heeft of niet, is gauw uitgemaakt, maar of iemand tot het Nederlandsche volk behoort is niet altijd zoo gemakkelijk te bepalen. Wanneer hij b.v. het kruisingsproduct van een Nederlander met een vrouw van geheel ander ras en ons geheel vreemde kultuur is, kunnen wij hem niet zoo maar zonder meer als behoorend tot het Neder-

aan eigen volk en bodem. Niet zij, die toen naar Italië trokken en de internationale mode dier dagen meemaakten, vereeren wij thans als de grooten, maar juist die, welke in bewonderenswaardige zelfbewustheid niet anders wilden zijn dan zich zelf: volksch!

Ontwikkeling van het Nationaal-Socialisme in Nederland

I.

Deze nieuwe geestesstrooming, welke nog slechts kort in het algemeene geestesleven van Europa hare intrede heeft gedaan, heeft de erfenis der politieke partijen, van liberalisme, democratie en socialisme aanvaard. Op de puinhoopen dier stelsels, die hunne onmacht voor deze tijden bewezen, is de nieuwe leer opgetrokken, die wereldbeweging zal worden. Vast geworteld, op een wereld van nieuwe ideeën, staat ze reeds in enkele landen van Europa, in vele anderen is ze nog heftig gewikkeld in den strijd met het oude. In Nederland beleven we nog eerst het begin van den nieuwen tijd.

Waar de constellatie van elk land een andere is, waar het volkskarakter en de volksziel overal verschillend reageert, is het zaak voor Nederland de richtlijnen der nieuwe beweging zoo uit te stippelen, dat ze het Nederlandsche volkskarakter precies omvatten en juist typeeren. Want zal het nationaal-socialisme in dit volk welig wortel schieten, dan dient het aan zijn aard te worden aangepast, een aard welke grootendeels uit ras-eigenschappen is aangeboren, maar waarop ook de geschiedenis, de ervaringen van dit volk hun bijzondere stempel hebben gezet. Het Nederlandsche volk is nog grootendeels van Germaanschen bloede, al heeft het zich niet geheel, getrouw aan zijn volkslied, van vreemde smetten vrij gehouden. Maar juist in tijden, dat deze smetten beginnen gevaarlijk te worden, bezint zich het volk op zijn eigen aard, luistert het weer naar de diepere tonen van zijn eigen gemoed. Want voor alles, wil het volk leven en niet sterven. En nu crisis en verval met den dood gaan dreigen, komen nog eens de innerlijke krachten van den patient naar voren en gorden zich aan het ziektebeeld met een laatste krachtsinspanning te overwinnen.

Zoo roept in Nederland het nationaal-socialisme de betere volkseigenschappen op, om ons volk te handhaven. Daarvoor is noodig, dat we ons zelven leeren kennen en onze juiste plaats in de volkerengemeenschap. Want tot de taak van het nationaal-socialisme behoort, de plaats van de persoonlijkheid en die van de gemeenschap duidelijk uit te bakenen. Om het juiste begrip van het persoonlijke, van het nationale en

dat van de gemeenschap, van het sociale, draait de cultureele taak van de nieuwe, volksche beweging. Daar geldt het vooral de breedere visie te vinden, welke een gezonde wisselwerking tusschen het bijzondere en het algemeene, tusschen individu en volksgemeenschap, erkent. Bij het demo-liberale stelsel werd het ongebreidelde belang van het individu tot uitgangspunt, bij de internationalistische stelsels, van het socialisme en het communisme, wordt de zorg voor het individu op de gemeenschap afgewenteld en de eenling van zijne plichten ontheven, maor ook van zijne persoonlijkheid ontdaan. Bij het nationaal-socialisme komt het er op aan zoowel het ideaal van de persoonlijkheid als dat van de volksgemeenschap te typeeren en in hunne juiste verhouding bloot te leggen, opdat de volksgemeenschap niet versplintert en de enkeling niet onderdrukt wordt. In vroegere eeuwen hebben de Germaansche stammen op „de vrije boerschap", hun zelfstandig staatsleven opgebouwd. Door de idee van het algemeene volksbelang ontving de eigendom en het persoonlijke zijne verankering in, en zijne verplichting tegenover, de volksgemeenschap en door de idee van den arbeid zijne waarde en zijn beteekenis voor den enkeling. De Germaan kende niet het onbeperkte eigendomsrecht, dat de bezitter geen verplichtingen oplegde. Zoo verviel de akker, die niet goed werd verzorgd weer aan de gemeenschap, aan de markgenooten. Ook het erfrecht was diep gevoeld: „Erfgenamen worden geboren, niet gekozen" luidde de term. Hiermede was iedere willekeur van een erflater afgewezen en was hij gebonden aan zijn geslacht, aan zijn bloed.

Deze denkbeelden vormen den grondslag van het oude Germaansche landrecht, dat zich trouw aan het bloed en trouw aan den bodem verhield. Het Romeinsche geldrecht erkende slechts het individu, niet de familie, niet het geslacht, niet de volksgemeenschap. Het was een recht, dat de machtswellust en het streven naar steeds grooter bezit diende. Daardoor vervluchtigde zich de gedachte aan plicht tegenover, en het verbonden zijn aan, de volksgemeenschap; macht, bezit en kapitaal verkregen den voorrang boven den scheppenden arbeid van den enkeling en boven het belang van het volksgeheel. De eigendom werd belastbaar, verpand- en verkoopbaar, al naar de enkeling, de tijdige bezitter het goed vond. Grond en bodem, de eigen haard, werden tot koopwaar; geld en rente regeerden de wereld. De maatschappij werd niet meer van den boer en den arbeid uit beschouwd, maar van handelsstandpunt. Dit liberalistische eigendomsbegrip loste de gemeenschap op, maakte enkelen rijk en velen arm, ontwortelde de maatschappij.

Elders leidde dit stelsel in zijn uiterste consequenties, in zijne reactie tot een ander stelsel, dat predikte opheffing van het privaat bezit, alles aan de gemeenschap, onder erkenning van de waarde van den enkeling, die tot een nummer werd verlaagd.

Zoo zal de tijd aanschouwen het ineenstorten van op onjuiste gronden opgetrokken leerstelsels en rechtsopvattingen.

Das Alte stürzt, es ändern sich die Zeiten
Und neues Leben blüht aus den Ruïnen.

Wij hebben gezien dat de Germaansche rechtsopvatting universalistisch, op de gemeenschap georiënteerd was en de Romeinsche individualistisch. (Dit Romeinsche recht stamt uit den tijd van reeds ingetreden verval van het Romeinsche Rijk). Waar nu het eerstgenoemde

recht met ons geboren werd, aan onzen Germaanschen aard is aangepast, terwijl het laatste ons als erfenis eener oudere beschaving is toegevallen, waaraan wij onze ervaringen en gevoelens hebben vastgeknoopt, zal het onze taak zijn uit dit dilemma ons zelf te vinden en ons eigen standpunt te bepalen. „Wij moeten de kracht hebben, alle tegenstellingen, die wij uit de geschiedenis in ons dragen, niet te verloochenen en te verwerpen, maar ze te erkennen en te verbinden" schrijft Möller van den Bruck.

Een volk kan van vorige geslachten zeden en gebruiken, vormen en symbolen overnemen, maar het kan ook een eigen stijl ontwikkelen. Dat hebben we gezien van de Helleensche beschaving, toen gansch een volk de wit-marmeren tempels van Griekenland bouwde en in den roemrijken tijd der Renaissance, een van schoonheid dronkene samenleving, die den mensch heeft gezien in een hooge volmaking. Waarom zou niet onze tijd ook zijn eigen levensgevoel kunnen hebben en hiervan de karakteristieke uitdrukking leggen in zijne werken?

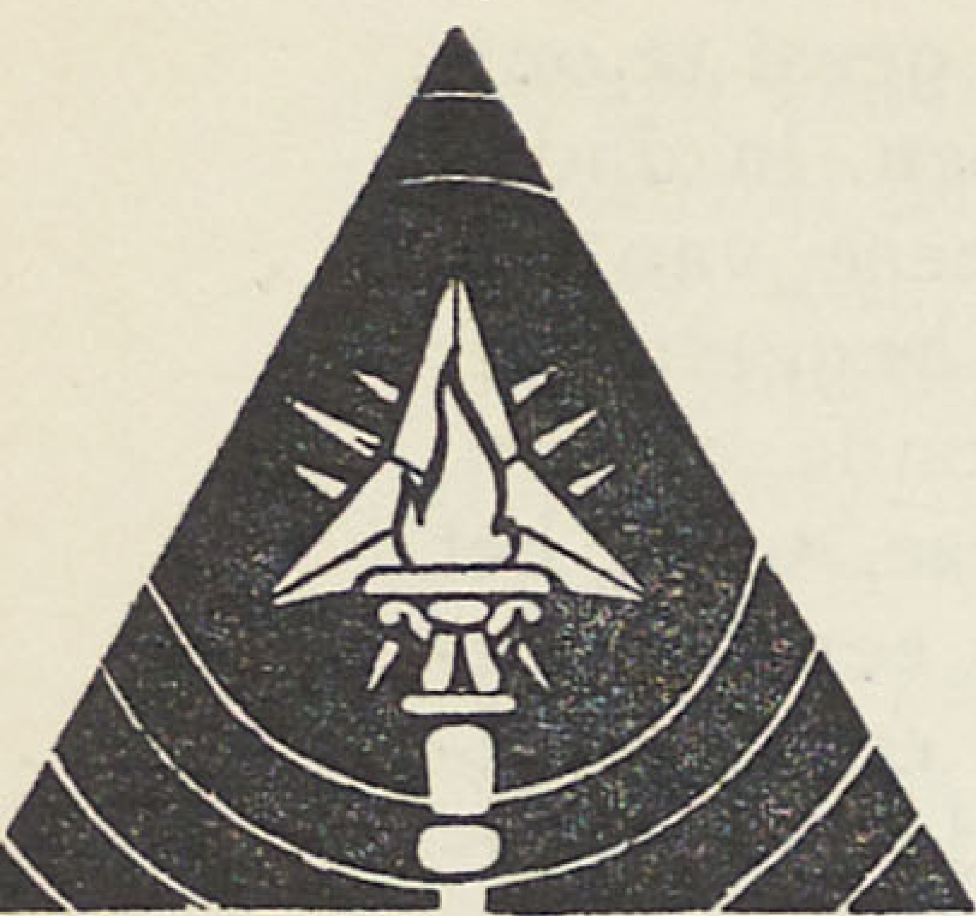
Waarom zou Nederland niet, zooals het reeds vroeger zijn eigen, wereldberoemde schilderkunst ontwikkeld, zijn de aarde omspannende zeevaart en in deze tijden een eigen bouwstijl had, zijn eigen houding en plaats in de nationaal-socialistische wereldbeschouwing kunnen bepalen? De opkomst van het nationaal-socialisme bewijst, dat de menschelijke geest in Europa nog niet is verstard, dat een nieuwe levensstijl zich baan breekt uit de afgeleefde vormen van het oude Europa, het bewijst dat de eeuwige geest nog in staat is een nieuwe geestesorde te scheppen, dat vernieuwing en wedergeboorte der volken nog mogelijk is, Zelfs bewijst het, dat wij niet noodig hebben onze kracht en onze denkbeelden uit een verleden tijd te putten (al zullen we onzen aard uit het verleden kunnen afleiden en begrijpen), ook niet ze van een andere beschaving te halen (al mogen we die respecteeren), maar **dat wij zelven op dit oogenblik, in dezen tijd in staat zijn een nieuwe wereldbeschouwing te ontwikkelen en te verwerkelijken.** Deze wetenschap legt voor goed het **zwaartepunt** op het heden, op ons zelf, **op den groei van onzen geest,** op onze goddelijke roeping en op onze eigen scheppingskracht.

Het nationaal-socialisme is een kind van onzen geest, het vormt de synthese tusschen het bijzondere en het algemeene, tusschen individu en gemeenschap, tusschen het nationale en het sociale beginsel. En het is juist deze synthese, welke de éénzijdigheid in de sociale stelsels en in de streng individualistische overbrugt. Wij groeien tot een voller leven, dan onze voorouders of menschen van verwante culturen ooit hebben beleefd. Onze persoonlijke doeleinden worden straks verruimd door de idealen der volksgemeenschap die op haar beurt door het persoonlijkheidisideaal wordt verdiept. Wij zullen daardoor in staat zijn een volmaakteren levensstijl te ontwikkelen en dit is de vrucht van dezen tijd en van onze geestelijke scheppingskracht.

Nederland zal in deze wereldbeweging ook zich zelve hervinden, ons volkskarakter zal uit de diepte van zijn eigen wezen den nieuwen weg wel vinden. De Scheppende Genius van onzen tijd zal in het Dietsche volk ontwaken en ook dit volk redden van zijn nu nog dreigenden ondergang. Wij behoeven niet eens te zien naar naburige volken, zelfs niet uit het verleden te putten of uit andere beschavingen over te nemen: **het zwaartepunt ligt in het heden en in ons zelven,** wij hebben niets

anders te doen dan onze volle zielekracht in te zetten, onze geest te ontplooien en de groote gedachten, welke onze tijd deed rijpen, in daden om te zetten. Want onze geest is gegroeid tot de synthese van het persoonlijke ideaal en het volksideaal, in die synthese is de begeerte der vroegere stelsels, welke door hunne eenzijdigheid ten gronde gingen, overwonnen. Nederland is op zich zelve reeds een synthese, waar het betreft zijne ligging tusschen Duitschland en Engeland, als een boerenvolk en een zeevarend volk, als een Europeesche staat en een wereldrijk, ja het is zelfs niet ondenkbaar, dat in deze tijdsperiode in Nederland krachten zullen opduiken, die de leiding zullen grijpen voor een nieuwe en betere verstandhouding der ons omringende volkeren. Het nationaal-socialisme kon op grond van zijne principes een Nederlandsche vinding zijn, het kan krachten opwekken, welke hier ruimer gedacht zijn dan elders en daardoor leiding geven aan de oplossing van vele moeilijke wereldproblemen; de Germaansche Siegfried, de legendarische held, het ideaal type van het Germaansche ras, verscheen uit de sage van uit de Nederlanden; waarom zou het ondenkbaar zijn, dat ook thans bij een geestesopbloei van veel grootere perspectieven dan ooit beleefd is, van uit dit vlakke land nieuwe vergezichten werden geopend? Het nationaal-socialisme wil een synthese zijn van wat tot dusver tegenstellingen waren. Het is een nieuwe verschijningsvorm. Diep gevoeld is het de brug welke die tegenstellingen verbindt. Maar als men het oppervlakkig ziet, dan zal de brug worden tot springplank der tegenstellingen om elkaar te verdelgen. De cultuurmensch van dezen tijd beleeft een nieuwe verschijning, de natuur heeft in de volheid harer kracht een nieuwen vorm gebaard, de geest heeft een nieuwe richting geopenbaard. Daarvan zullen wij de dragers zijn, het is onze Goddelijke bestemming.

P. E. B.

Nationaal-Socialisme en Kunst

Alle antwoorden, die men van kunstenaars en van niet-kunstenaars krijgt op de vraag, voor welk **doel** een kunstenaar werkt, zijn eigenlijk onzin.

„Die Ros' ist ohn' warum,
Sie blühet, weil sie blühet" —

meer kunnen wij hier niet zeggen.

Kunst is de „ver-beelding", het omzetten in een bepaalde stof, van wat er in een kunstenaar omgaat.

Het kan steen of marmer zijn, olieverf of krijt, maar ook het gesproken woord of de uitgevoerde muziek, het gespeelde drama of de dans. En of nu tusschen den scheppenden kunstenaar en het kunstwerk nog een uitvoerend kunstenaar als vertolker komt te staan, de dirigent, de zanger, de tooneelspeler (die ook op zijn wijze schept) het blijft steeds een ver-beelding in de stof. Want ook de luchttrillingen zijn evenzeer stoffelijk als het lichaam en de stem van den tooneelspeler in wiens lichaam en stem het kunstwerk op dat oogenblik werkelijkheid wordt.

En het **doel**? Zoowel de groote als de kleine kunstenaar schept omdat er een drang tot scheppen in hem is, een honger, die hij alleen kan stillen door kunst voort te brengen. En zij, die zelf geen kunstenaars zijn, maar voor wie kunst toch een levensbehoefte is, zij hebben ook een verlangen, dat alleen de kunst kan bevredigen.

Nu zou men kunnen zeggen dat het doel van kunst was deze bevrediging te geven. Men kan dan evengoed zeggen, dat de roos bloeit om zaad voort te brengen en dat de hengst de merrie zoekt, om de soort in stand te houden. Maar zij handelen daarbij niet bewust, met dat doel voor oogen, zoomin als de kunstenaar dat doet op het oogenblik dat hij een volkomen kunstwerk schept (hoe zelden dat misschien ook gebeurt). Daarom: „Die Ros' ist ohn' warum, Sie blühet weil sie blühet." Het is diepe wijsheid, die in die regels is gelegd. De drang, die het kunstwerk doet ontstaan, is in den mensch gelegd, en hij geeft daar uiting aan, niet met een doel voor oogen, maar gehoorzamend aan zijn aard en aanleg.

Wij moeten dit goed voor oogen houden, wanneer wij nu gaan spreken over Nationaal Socialisme en Kunst, want nu gaan wij het als het ware van buiten af bezien, dus niet van binnen, van de ziel van den kunstenaar uit. En **dàn** mogen wij wèl van doel gaan spreken. Wij mogen vragen of bepaalde kunst aan een bepaald doel beantwoordt, b.v. aan de gezondwording van ons volk, en wij mogen met dit doel voor oogen van de waarde van een kunstwerk, om tot dit doel te komen, gaan spreken.

Dat het Nationaal-Socialisme andere maatstaven zal aanleggen dan

de gebruikelijke, spreekt wel van zelf. Maar **hoe** bepaalt het dan de **waarde** van een kunstwerk? Naarmate de ziel van den kunstenaar meer inhoud heeft, grooter is en naarmate hij het proces der ver-beelding beter beheerscht, zal het kunstwerk grooter zijn: het „individualisme" bepaalt alleen hiernaar de waarde.

Het Nationaal Socialisme echter niet, want dit denkt organisch, dat wil hier zeggen, dat het kunst niet ziet als iets, dat alleen gebonden is aan den voortbrenger en als het ware alleen van hem uit begrepen en naar zijn waarde geschat moet worden, maar het Nationaal Socialisme ziet kunst als een der organen van de eigen cultuur en beoordeelt de waarde daarom naar de waarde, die het voor die eigen cultuur heeft.

B.v.: een kunstenaar, levend in het internationalisme, ontworteld, met een perversen aanleg, een vol gemoed en veel talent, zal kunst voortbrengen, die het individualisme prijst en hoogacht, maar die het Nationaal Socialisme veracht en bestrijdt. Niet omdat het geen kunst zou zijn, maar omdat het Nationaal Socialisme de volksche cultuur, het groote geheel niet ziet als de som van enkelingen (denkers, geleerden, kunstenaars enz.), die min of meer toevallig in hetzelfde land geboren zijn en dezelfde taal spreken — maar als een organisme, dat het heele volk omvat, waarvan dus de deelen (als organen) in wisselwerking tot elkaar staan en wier waarde nu afgemeten wordt naar de waarde voor dat geheel (het organisme) en niet op zichzelfstaand.

Van ons volksche standpunt uit, zijn andere waardemeters onbruikbaar. Zal hierdoor soms kunst in het gedrang komen? Natuurlijk, maar ons is de Volksche Cultuur meer waard, dan het enkele kunstwerk of de enkele kunstenaar.

Wanneer wij nu zoo ons standpunt hebben bepaald, dan matigen wij ons geen oordeel aan over kunst, ook niet over de waarde van een bepaalde kunst **op zichzelf**, maar alleen over de waarde van een bepaalde kunst **voor onze Cultuur.**

En dan zijn er twee dingen, die wij onvoorwaardelijk veroordeelen: alle perverse kunstuitingen, als zijnde ongezond en schadelijk en al die uitingen, die voort willen bouwen op culturen, die ons geheel vreemd zijn, in plaats van op ons eigen verleden. Want ook dit is eigenlijk ongezond of anders het gevolg van vreemde ras-invloeden, die de kunstenaar van zijn ouders heeft geërfd.

Als voorbeeld kan dienen de invloed, die uitgaat van Afrikaansche negerplastieken en van Amerikaansche negermuziek.

In krasse gevallen zijn deze dingen gemakkelijk te herkennen. Maar het waarde-bepalen is niet zoo eenvoudig, als het op het eerste gezicht lijkt. De voorstelling van een kunstwerk kan onschuldig zijn, maar de geest verderfelijk. Wij moeten daarom op het volgende letten:

In de letterkunde kunnen wij aan een kunstwerk onderscheiden: vorm en onderwerp; bij beeldende kunst: vorm en voorstelling. Maar bij muziek en bouwkunst ontbreken de beide laatste: onderwerp en voorstelling, waaraan wij gemakkelijk kunnen zien, of het uitingen van „kultuurbolsjewisme" zijn.

Bij den vorm is dit moeilijker. Is b.v. de „nieuwe zakelijkheid" een kunstvorm, die schadelijk is voor onze cultuur? Kenmerkt onze Volksche Cultuur zich door zakelijkheid of is haar wezen anders? Vinden wij die zakelijkheid bij meer of minder verwante culturen? Of is het te beschou-

wen als een reactie op overladenheid met onecht pathos en onechte krullen?

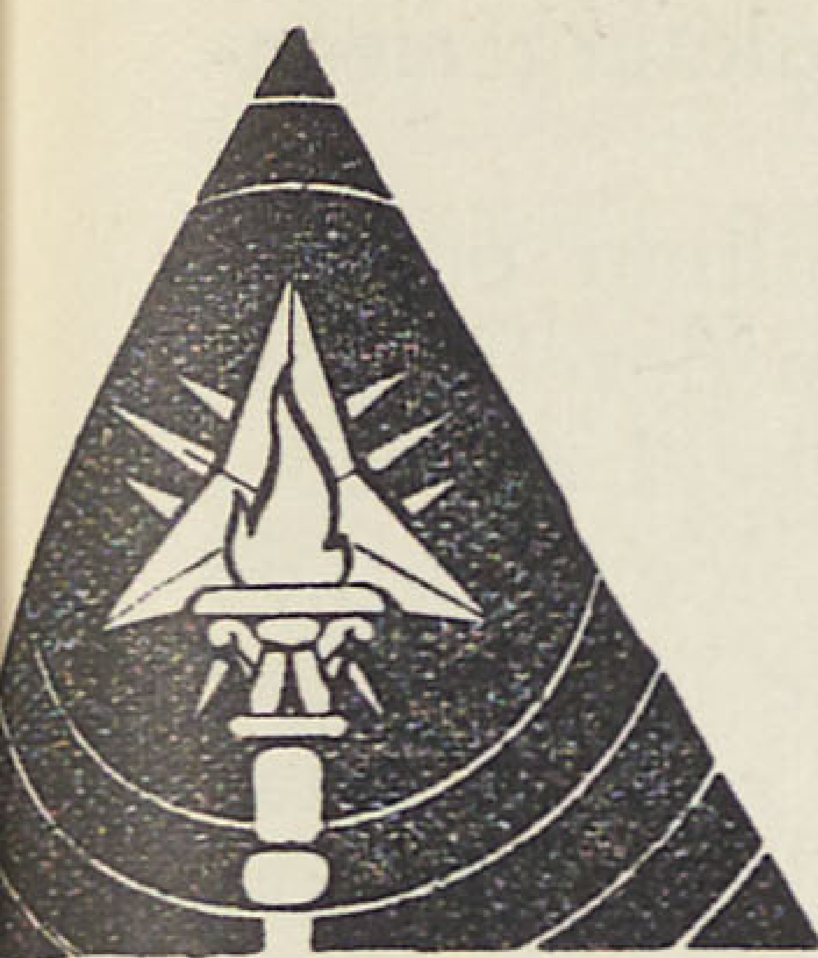
Bij het ontstaan van kunst moet het bewuste en het onbewuste element onderscheiden worden (de „uit-voering" en de „in-geving"). Dit laatste is irrationeel en zeker is, dat het nationaal socialisme de waarde der irrationeele dingen weer heeft ontdekt, de waarde der organisch gegroeide boven de mechanisch gemaakte.

En evenals het „contrat social" de irrationeele waarden over het hoofd ziet, evenzeer gebeurt dit bij de doorgevoerde nieuwe zakelijkheid.

Wanneer b.v. een componist beweert ten alle tijde aan een compositie te kunnen doorwerken, om bij iedere willekeurige maat te kunnen afbreken en aan te kunnen vangen, omdat de eene maat met „mathematische" zekerheid uit de voorafgaande volgt, dan weet hij niet (of verbeeldt zich niet te weten) van waarden, welke in onze cultuur altijd van groote beteekenis zijn geweest. Dan wordt kunst „zakelijk" bij de meer ernstig aangelegden en een „Spielerei" bij de frivolen.

Dan overwoekert het bewuste het onbewuste en wanneer dit dan mode wordt, dan zien wij het als een gevaar. Wanneer wij bovendien bemerken, dat die kunstenaars ook in andere dingen, zooals de politiek, een overeenkomstige richting volgen, dan worden wij versterkt in ons wantrouwen. Maar wij zijn er ons van bewust, dat kunstenaars een groote mate van vrijheid noodig hebben om te kunnen werken en dat wij allereerst het ziekelijke moeten helpen uitroeien, evenals de invloeden van culturen, die met de onze niet verwant zijn, daar hun scheppers van ander ras waren.

Onze bedoeling bij deze korte beschouwing was niet om den lezer een recept aan te bieden, waarmee hij nu kunst „naar waarde" kon schatten, maar om hem tot nadenken te brengen en hem een aanleiding te geven bij het in zich opnemen van kunst te letten op de waarde die deze voor onze cultuur al of niet kan hebben. Hij zal dan bemerken, dat dit een uitermate moeilijk terrein is, waar desalniettemin ons standpunt moeten vaststellen.

De taak van het Nederlandsch Nationaal-Socialisme

Zal het Nationaal-Socialisme zich kunnen handhaven?

Ook stormen hebben een heilige zending van God, zoo lazen wij onlangs in een dominicaansche brochure, wier inhoud ook op de titelvraag van toepassing is.

Stormen hebben een tweeledige functie.

Ten eerste hebben zij de functie te scheiden, te ontwortelen, te vernietigen als gij wilt; zij scheiden het levenlooze, het gebrekkige en vergane van het gezonde en krachtvolle en behoeden zoo dit krachtvolle voor den verderfelijken invloed van het slechte, het rottende.

De tweede functie van een storm is deze, dat hij het goede, het gezonde, het ware, sterker in den bodem verankert.

Deze dubbele zending heeft ook de N.S.B.

Zij heeft ook tot taak een zoodanig frissche wind in de maatschappij en staat te blazen, dat de grijpvingers van corrupten, cummulanten, ondeskundigen, kapitaal- en arbeidsmisbruikenden, geen hou-vast meer vinden en de ruimte vrijlaten aan hen, die zich bewust zijn deel uit te maken van een volksgemeenschap in wier dienst zij zich stellen, zóó, dat die Volksgemeenschap daarmede gediend is.

Haar tweede roeping is, het volk eerlijk in waarheid en waarachtigheid te leiden en op te voeden, voor te gaan in Christelijke deugden en zoodoende het besef, of het hervinden van de waarden, dier deugden te bevorderen, daarmede tevens haar taak tegenover God en Kerk vervullende.

Ongetwijfeld is het tegen Gods wil, dat een volk leeft in verdeeldheid, in partij -en klassenstrijd, onder een regiem waar corruptie aan de orde van den dag is en mogelijk blijft, waar enkelingen millioenen gouds verdienen en 20 % van het volk, zoo al geen honger lijdt, dan toch zeker honger dreigt te gaan lijden, terwijl deze geestelijk (wat demoraliseert meer dan werkeloosheid?) reeds aan den afgrond staan. Het kan Gods instemming niet wegdragen, dat een stelsel gehandhaafd blijft, waardoor het mogelijk is, dat een z.g. Christelijke Regeering gevormd wordt, maar waar desondanks a-christelijke en anti-christelijke handelingen en propaganda, pornografie en neo-malthusianisme hoogtij vieren; waar een partij die het kruis van Gods zoon zegt te dragen, overweegt of overwoog (zacht uitgedrukt), in wezen gedreven door materieele- en machtswellust, een politiek concubinaat aan te gaan met de S.D.A.P.

Het vernietigen van dat stelsel is de taak der N.S.B.

Evenzeer ongetwijfeld wil God een in eenheid levend, **levend** Volk, waarin de geestelijke waarden kunnen uitgroeien.

Dit volk te bouwen stelt de N.S.B. zich tot taak.

landsche volk beschouwen, want volk is een bloeds- en kultuurgemeenschap. Wij komen hier nog op terug.

Welk gevaar levert „internationalisme" nu voor de Kultuur op? De menschen die het altijd over internationalisme hebben, zijn dezelfde die ook meenen „modern" te zijn, dezelfden die aan „menschheid en vooruitgang" gelooven, die blind zijn geworden voor wat wij noemden „de geheimenissen des levens", voor het wonder daarvan, die meenen dat **alles** als in een uurwerk, een klok, geregeld kan worden en dan maar behoeft te worden opgewonden om vooruit te gaan naar steeds hoogere beschaving.

Tot op zekere hoogte is dit ook denkbaar: **beschaving** laat zich opvoeren, laat zich maken en regelen en gedijt wonderwel op cosmopolitischen bodem, parasiteerend op de resten van oude kulturen. Beschaving laat zich internationaliseeren, want men kan het aanleeren en daarom hecht dit soort internationalisme er zooveel waarde aan. Zij gaat ook meestal zóó ver beide, cultuur en beschaving te vereenzelvigen, terwijl wij gezien hebben, dat beide hun eigen terrein hebben en alleen aan de grens in elkaar overgaan. Internationalisme haalt daarom van alle culturen graag dat naar voren wat iedereen kan overnemen en beschouwt alles wat onnavolgbaar is, wat het wezen, het ingeborene uitmaakt, als overbodige ballast of als curiositeit.

Daarom is de geest van internationalisme, zooals die zich in dezen tijd weer openbaart vijandig tegenover ware Cutuur, schept hij een atmosfeer, waar de beschaving hoogtij viert en waar daardoor alleen al cultuur in het gedrang komt. Cultuur? Neen, culturen. Want wanneer wij van cultuur zonder meer spreken, loopen wij gevaar dezelfde fout te maken als die menschen, die van de menschheid spreken. Wij zagen toch reeds dat de geschiedenis ons culturen laat zien, die ieder hun eigen verloop hadden of nog hebben, die elkaar wel beinvloeden, maar toch duidelijk onderkenbaar zijn. Wie zou de cultuur van Egypte niet kunnen onderscheiden van de Grieksche, of van die van de Arische Indiërs? En toch waren de invloeden van buiten op het gebied van kunst en van de wetenschap en het denken vele! Maar de Grieksche cultuur heeft een uitgesproken eigen stijl, was in wezen onnavolgbaar en zal nooit weerkeeren.

De beschavingsmensch van het Romeinsche imperium, de cosmopoliet, de on-volksche wereldburger, hij snoepte van de oude culturen (ook die van het **oude** Rome), maar hij had geen scheppingskracht. Toen kwamen Barbaren met scheppingsvermogen; zij gooiden de beschaving onderst boven, vielen er zelf ten deele aan ten prooi — maar langzaam, heel langzaam groeide nieuwe cultuur, bevrucht door de oude culturen wel is waar, maar toch met eigen stijl, onnavolgbaar en de voortzetting van wat deze Germaansche mensch als *zijn* cultuur schiep. Daarna vormden zich naties; de schijn-eenheid der Middeleeuwsch-Germaansche kultuur splitst zich in onderscheiden groepen, verschillend door samenstelling en geschiedenis, de talen groeien uiteen, steeds verder, en steeds scherper kunnen wij het eigen karakter dezer groepen zich zien afbakenen. Dit was winst; hieraan danken wij o.a. de uitgesproken Nederlandsche schilderkunst. Die was niet internationaal, niet eens altijd „beschaafd"!, geen „vooruitgang" ook, vergeleken bij de Chineesche schilderkunst, of de Grieksche of welke ook, maar die was groot door gebondenheid

Uit levende mannen wil God de natie zien opgebouwd, zooals Hij ook zijn levende Kerk uit levende Christenen in dat levende Volk wil zien opbouwen, omdat God in de wereld nooit iets direct en zelf opbouwt, maar daarbij de hulp verlangt van de menschen.

Zoo is de N.S.B. en haar Nationaal-Socialisme, op de basis van de leer van Christus' Kerk aller eeuwen, niet alleen geboren als reactie op bestaande mistoestanden en ontevredenheid of ter oplossing van de vraagstukken dezer benarde tijden, maar ook zal het de wil Gods zijn, dat deze beweging gedragen wordt door krachtige kerels, die eerst naar plicht vragen en dan naar recht; die willen dienen en voor wie verdienen slechts een bijkomstige noodzakelijkheid voor levensonderhoud is.

Wie van God daartoe bijzondere gaven en geestkracht ontvangt, is als vanzelfsprekend tot leider van dat volk geroepen.

Is het wonder, dat meer dan 50.000 mannen en vrouwen, die reeds thans op alle mogelijke wijzen — al zou 't alleen maar zijn door het verdragen van hoon en smaad, laster en verdachtmaking — ontelbare offers brengen, Mussert als Minister-President van den komenden Nationaal-Socialistischen Staat wenschen en duizenden en duizenden principieele Christenen onder hen in Mussert den van God gegeven Leider zien?

Welke leider, voorzitter of kopstuk eener staatkundige organisatie heeft het ooit aangedurfd tot de leden te zeggen:

> „Indien gij in deze organisatie geen beter mensch wordt, verlaat dan onze gelederen",

zooals Mussert dat zeide en hen, die met onoprechte bedoelingen tot de N.S.B. toetraden, ook verwijderde. Geen enkele partijvoorztter heeft zulks aangedurfd, maar daarom droegen die partijen ook vanaf hun stichting de kiem van verwording in zich.

Niemand zal durven beweren, dat de N.S.B. tot dusverre metterdaad geen **beweging** is, n.l. een levend organisme.

Storm is er nog niet geweest; of men zou den „storm van verontwaardiging", die uit de rij van de zich al — dan niet Christelijk noemende — levenlooze partijen is opgekomen, als zoodanig moeten tellen.

Maar dat was geen donderende storm van God; dat was practisch slechts een angstkreet en angstzucht van mammonnisten, individualisten, materialisten, egoïsten, marxisten, democraten en liberalen, die nagels tekort kwamen om zich vast te klemmen op de zetels der ongerechtigheid.

Neen van storm was nog geen sprake, maar die komt nog wel en — is noodig!

Nochtans, al is de Nationaal-Socialistische Beweging thans ook in wezen een levende Beweging, is zij dat blijvend?

LEVEND

Het begrip „levend" omvat twee wezensbegrippen.

1. Het waarachtige levende beweegt zich zelfstandig van binnen uit en onderscheidt zich daardoor van de machine, die slechts zoolang beweegt als haar van buitenaf kracht wordt toegevoerd.
2. Bij deze zelfstandige beweging groeit het en staat het in dienst van eigen vervolmaking, in tegenstelling met de machine,, die verslijt.

Voor een oer- en eeuwig levend element zal men geen beter begrip kunnen vinden, dan de Kerk van Christus, daar deze door, in en met Christus in alle eeuwigheid onverwoestbaar leeft.

En al zou het uiteraard een profanatie zijn, de N.S.B. op één lijn te stellen met de Kerk, zeker is, dat evenals alle Christenen ledematen zijn der kerk, welker Christenen levenshandel en -wandel den groei der kerk beïnvloeden, onze Nationaal-Socialisten ledematen zijn van de gelijknamige Beweging en ook zij door hun levenshandel en -wandel den groei beïnvloeden, al is dan de Kerk eeuwig, waar het een instelling voor eeuwig van God is en de N.S.B. een menschelijke instelling, die slechts stand kan houden, zoolang het waarachtig levend element van het ideaal in haar ledematen leeft.

Ik kan de Nederlandsche Nationaal-Socialistische Beweging niet anders zien, dan als een parallel van de Kerk, maar dan op wereldlijk gebied met Christus' leer als richtsnoer.

Christus vergeleek de Kerk met zuurdeeg, dat de gansche meelmassa moest doordeesemen.

De N.S.B. heeft (natuurlijk slechts voor zoover het ons Volk betreft) evenzeer als zuurdeeg te werken, dat de burgers doordringt van de van God gegeven wereldlijke waarden:

zich gebonden te voelen aan Nederlandschen bodem;

deel uit te maken van het Nederlandsche Volk, dat een eenheid heeft te vormen, wil het zijn taak als natie naar behooren vervullen;

de burgers tot socialisten in de waarachtige beteekenis van het woord, d.i. „kameraden", op te voeden, die recht en rechtvaardigheid betrachten en elkander na staan, zooals God geboden heeft.

Christus heeft de Kerk vergeleken met een mosterdzaadje, dat tot een groote sterke boom uitgroeit, waarin de vogelen des hemels hun nesten bouwen.

Zoo groeide de N.S.B. uit de idee van twee nietige menschenkinderen, Mussert en van Geelkerken, reeds in enkele jaren uit tot en boompje, waarvan de wortels groeien in vasten, Nederlandschen grond en dat tot een sterke machtige boom zal uitgroeien, als de levenssappen van het Nederlandsche Volk nog zuiver genoeg zijn of voldoende gezuiverd kunnen worden; als op den bodem der ziel van het Nederlandsche Volk nog het „betere", de liefde, aanwezig is.

Heeft het Nederlandsche Nationaal-Socialisme een kans?

De vraag stellen is haar beantwoorden, voor wie eenig begrip heeft van de werkelijkheid.

Er is een zoeken naar hoogere waarden, een zoeken naar God. Democratie, liberalisme en parlementarisme met alles wat daaraan vastzit hebben hun machteloosheid en leven-loosheid bewezen en leiden den mensch van God af.

Het Nationaal-Socialisme komt, omdat waarachtige liefde voor het algemeen, omdat waarheid en rechtvaardigheid ten slotte altijd zegevieren. Een andere vraag is echter: zal het Nationaal-Socialisme zich kunnen handhaven?

Het Nationaal-Socialisme zal zich kunnen handhaven, zoolang (of althans niet veel langer dan) het een Beweging blijft, een van binnen uit levend organisme, zoolang het groeit langs de lijnen van liefde en rechtvaardigheid, die God in zijn tien geboden heeft vastgelegd; zoolang het wortelt in het wezen van Nederlandsch volkseigen karakter; zoolang het een leider heeft en vindt, die zich gedragen weet door het vertrouwen van het Volk en zich bewust is van zijn hooge taak en roeping;

zoolang Mussert aan 't hoofd zal staan der N.S.B. en God, als Mussert niet meer zal zijn, ons Volk zegent met een geestelijk-gelijkwaardig, even-betrouwbaar en even-onkreukbaar man.

Nederlandsche Nationaal-Socialisten kent Uw taak!

Stormen hebben een heilige zending van God. **Stormen zijn noodig!**

In de Beweging zelve,

opdat zij gezuiverd wordt van elementen, wier Nationaal-Socialisme slechts bestaat in een lidmaatschapskaart van de N.S.B. als verzekeringspolis, bij mogelijke schade, die voor demo-liberalen uit een Nationaal-Socialistisch regime zouden kunnen voortvloeien;

opdat de Nationaal-Socialistische idee in de harten van goedwillenden worde gelouterd en versterkt.

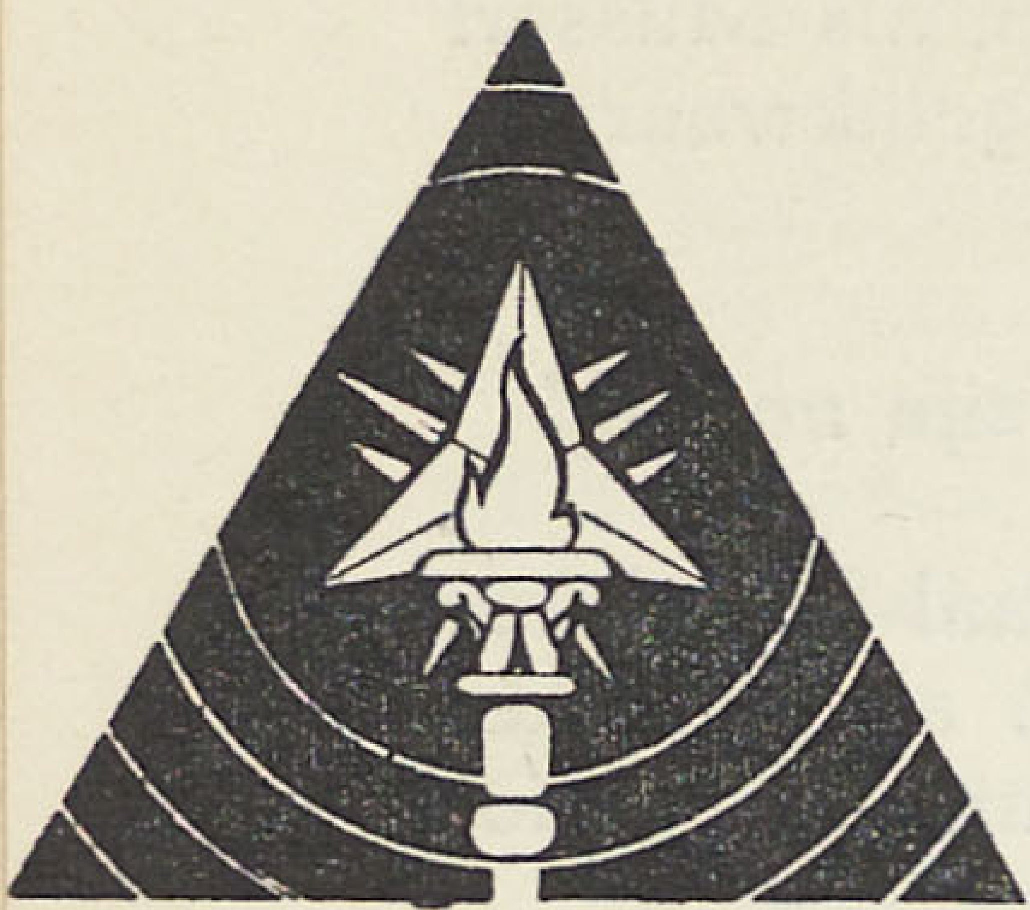
Stormen in staat en maatschappij, tot ontworteling van al wat voos en corrupt, wat levenloos en ongezond, wat verderfelijk en godloos is; tot diepere verankering van wat waar en waarachtig en door God gewild is.

Nederlandsche Nationaal-Socialisten:

> **„Op dan! Uw lenden omgord met de waarheid en het pantser der gerechtigheid, om; de voeten geschoeid met bereidwilligheid voor de blijde boodschap van vrede; het schild des geloofs steeds voor U uit, om al de vurige pijlen van den Booze te kunnen smoren; grijpt naar den helm van het heil en het zwaard van den geest; en dit is het woord van God.** [1])

J. B.

1) Ephes. 6 : 14—17.

Volksche Vorming

II. Trouw.

Wij hebben getracht te doen uitkomen, dat het ideaal, daar vóór ons, nog slechts als door een morgennevel heen geschouwd kan worden, waar de zon telkens en telkens met een lichtbundel doorheenbreekt, zonder dat wij het rijpe ideaal in zijn geheel kunnen aanschouwen.

Maar er zijn toch voorstellingen, begrippen die reeds helder verlicht zijn en een daarvan is „**trouw**".

Trouw in velerlei vormen, maar boven alles uit, trouw aan den ons ingeschapen aard. Doch wij willen hier concreter zijn en spreken van de trouw aan den leider als een van de vormen van de echt Germaansche trouw.

Want het is nu eenmaal zoo, wij kunnen de samenleving opbouwen op dwang of op trouw, dictatuur of leiderschap, nu de democratie heeft afgedaan. Zeker zijn er overgangsvormen tusschen die twee en heel zeker bevat ons volk een zeker percentage dat voor dictatuur rijp is en voor leiderschap ondeugdelijk.

Leiderschap is ondenkbaar zonder trouw, maar trouw is een goed, dat wij steeds opnieuw op onszelf moeten veroveren, en de trouw van den een is sterker dan die van den ander. Maar ook moeten wij bedenken dat Germaansche trouw geen hondentrouw is. Germaansche trouw bestaat alleen onder krachtige zelfbewuste persoonlijkheden, die trouw zijn uit eigen vrije overtuiging, uit eigen wil, niet omdat de wil van den meester hen overheerscht. En zij zijn alleen trouw, zoolang de leider die trouw waard is, en dat is: zoolang de leider zichzelf trouw blijft. Hij kan fouten maken, maar hij kan niet knoeien. Daarom staan de karaktereigenschappen bovenaan en komen de intellectueele daarna. Vanzelfsprekend, dat bij een groot leider beide hoog ontwikkeld zijn, maar de trouw knoopt aan bij het karakter, niet bij het intellect.

Zoo zal dan het ideaal, dat vóór ons staat, trouw zijn, en deze trouw is bij den leider en de ,,volgmanschap" in den grond trouw aan zichzelf, want wie ontrouw is, is eerloos. Daarom is de ,,**eer**" ook een kenmerk, dat helder naar voren komt.

Het eergevoel behoedt voor hondentrouw, dat is trouw, ook daar nog, waar die niet meer gerechtvaardigd is. Eer sluit in ,,**eerbied**", het bieden van eer aan den ander, en dus voor den leider het eerbiedigen van de persoonlijkheid der anderen.

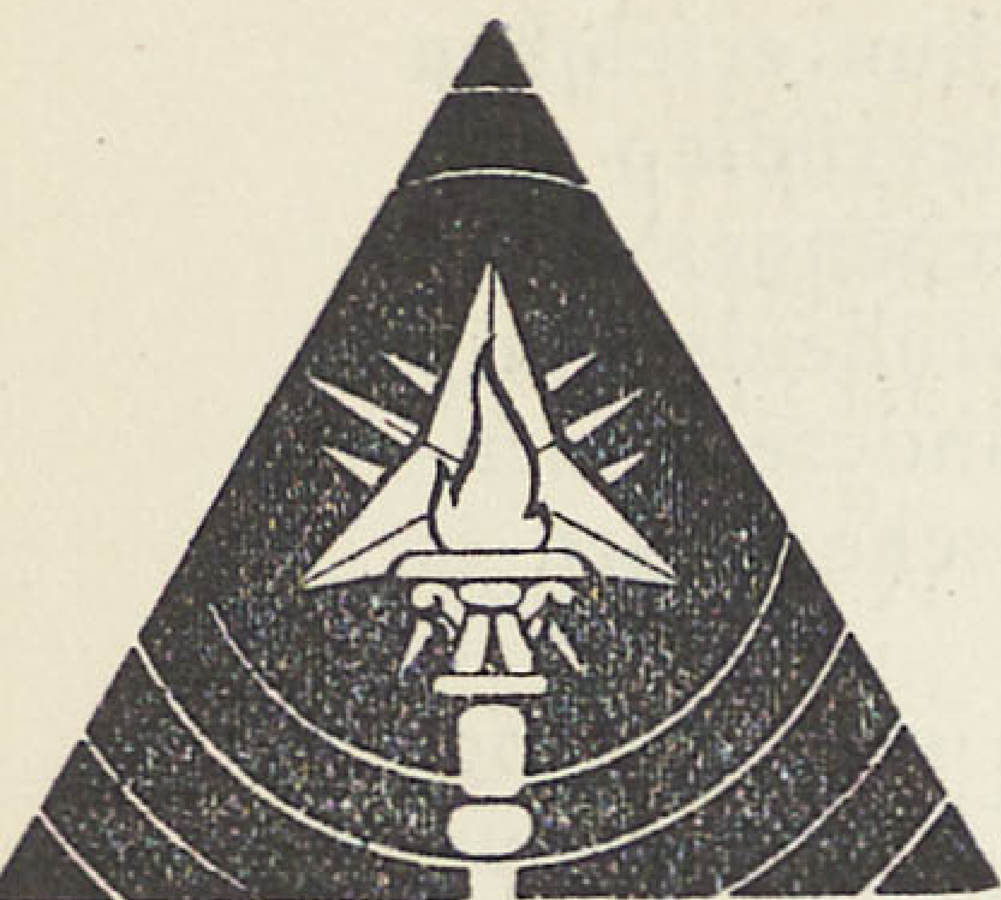
In de Nationaal-Socialistische samenleving zal niet iedereen in dezelfde mate trouw zijn en eergevoel hebben, zullen de leiders niet alle in dezelfde mate tot leider geboren zijn. Deze dingen zijn nooit ,,absoluut" te verwezenlijken, maar staan voor ons als een ideaal.

Hoe bewuster dat ideaal voor ons staat, hoe meer wij ook **die** men-

schen aantrekken, waarin dit ideaal leeft, die, krachtens hun erfelijken aanleg, dit ideaal benaderen kunnen. Hun zal het als een bevrijding zijn, maar de anderen, de verdorvenen en zij die van een tegengestelden aanleg zijn, zullen het als een dwang ondervinden. Hun vrijheidsbegrip is een ander dan het onze, hun levenshouding zoekt een andere samenleving dan de Nationaal-Socialistische, die uit Germaanschen aard is geboren.

Doch hier is geen compromis mogelijk. Wij willen geen samenleving, gegrond, of liever drijvend op kleurlooze „beginselen", waar tegenstrijdige levenshoudingen gemoedelijk naast elkaar en door elkaar kunnen leven, wij, de erfgenamen van een kultuur, die haar wortels heeft in een verleden van duizenden jaren, wij beseffen het, dat het onze plicht is trouw te zijn aan onszelf en daarin trouw aan God, dat het eerloos is anders te zijn, en dat wij een recht hebben, hier in het Noorden en een plicht hier aan de brandingslijn, tusschen „Noord" en „Zuid". Dit bewustzijn leeft in ons; geen ideologieën kunnen het verduisteren, het leeft zoo sterk in ons, dat wij het niet kunnen scheiden van de diepste dingen, dat wij het, religieus gezien, beleven als een taak door God ons opgelegd.

Zoo zien wij dan de trouw alles doortrekken van het kleinste tot het diepste, trouw aan den leider, dien wij uit vrijen wil volgen, in het bewustzijn, dat alleen hij innerlijk vrij is, die gehoorzamen kan. En deze trouw aan den leider is tevens trouw aan de gemeenschap, die wij op het leidersbeginsel bouwen willen. Maar daarin zijn wij trouw aan onzen aard, waarvoor alleen **deze** levenshouding echt en waar is en zoo wordt deze trouw aan de gemeenschap, trouw aan den Germaanschen aard. Dan zien wij een grooter geheel, dat allen verbindt die, dank zij hun erfelijken aanleg dragers van dien aard zijn, en wij, die als het ware op de voorposten staan, wij schuwen den strijd niet, ook niet op geestelijk gebied, want het is niet redeneering, overweging, het is veel meer, het is geloof en vertrouwen in meer dan menschenkracht: de trouw tegenover den mensch wordt hier vertrouwen in God. Zoo speuren wij weer iets van een eenheid des levens die alles doortrekt; geen God voor den Zondag, maar God in ons en achter alles. Doch deze eenheid des levens komt eerst tot stand wanneer wij waar durven zijn, d.w.z. ons zelf.

Uit een brief

Dezer dagen kregen wij toevallig inzage van een brief van een katholieken nationaal-socialist aan een kameraad geloofsgenoot. Wij ontleenen daar enkele alinea's aan, omdat de bemoedigende woorden in wezen iederen nationaal-socialist gelden.

„U vraagt mij U een hart onder den riem te steken. Wel, kameraad, ik weet niet beter te doen dan U te zeggen: „Houdt U overtuigd, dat honderden, zoo geen duizenden, met U en met mij een zelfden zwaren strijd te strijden hebben. Bedenk verder, dat zij, die uit gemakszucht of uit lafhartigheid zich uit onzen strijd terugtrekken, hun deel aan de groote taak als extra last op onze schouders leggen. (Hierbij doel ik natuurlijk niet op diegenen, die zich uit gewetensovertuiging of om andere zwaarwichtige redenen hebben teruggetrokken, want ook **hun** strijd blijft dikwijls zwaar).

Ik geef bij voorbaat toe, dat behalve onze Leider en de betrokken strijders en lijders zelf, slechts weinigen beseffen, welke offers een overtuigd Katholiek brengt, door actief en openlijk voor de N.S.B. te strijden. Maar voor God en ook voor onze Beweging zit in wezen daarin de grootste verdienste. En een successievelijk meer-sympathieke houding van Uw echtgenoote tegenover de N.S.B. zal haar invloed niet missen om U te sterken en te doen volharden in onzen strijd.

Er worden, God Dank, vele stille offers gebracht. En dat is goed, want geen goede strijd is ooit gestreden, geen groote overwinning ooit behaald, geen groot doel ooit bereikt, zoo er geen offers werden gebracht.

Evenals zulks bij vele anderen en bij mij het geval is, zal Uw strijd ongetwijfeld ook dikwijls verzwaard worden door het feit, dat wij in onze eigen Kerk, Die wij zoo lief hebben, en van onze eigen priesters dikwijls een behandeling ondervinden, die, om het zacht te zeggen, zoo tegen onze heiligste gevoelens indruischt.

Deze moeilijkheden overwin ik persoonlijk altijd weer, als ik mij van de bijkomstigheden en betrekkelijk-ondergeschikte zijwegen terugtrek en mij concentreer op het groote: Christus! Zijn schoone, alles omvattende schepping, Zijn wil, Zijn wensch, Zijn „zijn"...... „**Liefde**!"

Leest U eens Emil Fiedler's „Der gute Gott"!

De opdracht „Nehmt mein Joch auf euch", wordt meestal ver-

keerd begrepen, doordat het zwaartepunt op „Joch" wordt gelegd. Verstaat men daarentegen de juiste bedoeling, dan leest en begrijpt men „Neemt MIJN juk op u en leert van MIJ"!

„Wer dieses „Joch" Christi trägt, der zieht und zerrt nicht mehr mit blutenden Händen und wunder Seele an Last und Leid des Lebens.

Auch er wird zu tragen haben. Aber das neue Wissen, das Christus uns gab, das Wissen von Gott, vom Sinn alles Lebens, Leidens und Sterbens, greift mit unsichtbaren Händen nach unserer Last und **hilft** sie tragen. Und in die Seele des Menschen zieht die Ruhe ein."
